

Slutrapport

Projektrubrik: Skogen i ett nytt klimat - en arena för kunskapskommunikation om klimatanpassat hållbart skogsbruk

Huvudsökande: Annika Nordin

Projektets löptid: 2020-08-01 – 2024-04-30

Populärvetenskaplig sammanfattning

En populärvetenskaplig film med temat skogens klimatanpassning har producerats. Filmens huvudsakliga innehåll tar sin avstamp i Övre Rhendalen, där forskare och praktiker sedan ett par decennier arbetar intensivt och systematiskt med att hitta anpassningar till klimatförändringarna. Här beskriver vi också Tysklands strategier för att ge skogsägarna incitament för ett långsiktigt hållbart och klimatanpassat skogsbruk. Vi jämför med situationen i Sverige och beskriver SLU:s Trees for me-program med fokus på bl.a. björk och tillhörande förädlingsarbete vid Skogforsk. Vi har under närmare fem år följt en skogsägare som fasar ut granen från en stor del av sina marker och satsar på björk, tall, lärk och hybridasp i olika blandningar beroende på ståndort.

Skogsägarnas och rådgivarnas driv- och motkrafter beskrivs genom erfarenheterna från Future Forests satsning "Ta ned himlen på jorden" samt i intervjuer med tyska forskare som studerat skogsrådgivares strategier då den egna kunskapen och erfarenheterna inte längre fungerar i ett nytt klimat. Vi berör också skogens nya skadeproblem, som törskate och multiskador i norra Sverige, nya skadegörare samt granens torkstress under senare år.

Slutdelen beskriver att tillväxten sjunker i Sverige sedan 2011. Stora avgångar tillsammans med en hög avverkningsnivå, kostnadsfokus och brist på arbetskraft försvårar möjligheterna att vända trenden. Skogforsks Föryngringskollen visar som ett slags förskräckande facit att en stor del av våra planteringar är undermåliga, särskilt i Norrland och Svealand. Filmen landar i slutsatsen att vi står inför stora utmaningar – men också i idéer om hur vi kan vända de beskrivna trenderna.

Resultat

En film med innehåll enligt ovan som kommer att premiär under Q2 2024.

Målbeskrivning

Filmproduktionen försenades av pandemin – och detta har varit positivt för innehållet. Till skillnad från då produktionsarbetet inleddes är klimatanpassning idag något som branschen, myndigheterna och skogsägarna börjat tala om, även om implementeringen inte är tydlig – möjligen med undantaget tallplantering, som ökar sin andel efter granens omfattande problem med torkstress.

Under januari 2024 avslutades - i princip - insamlingen av filmmaterialet och efter samråd med Skogssällskapet och SLU Future Forests planeras för att filmen har premiär under mars/april 2024. Redigeringen har påbörjats och förväntas vara klar i början av mars. Nya data från Riksskogstaxeringen om att avverkningarna överstiger tillväxten i Göta- och Svealand medför dock en ytterligare insats parallellt med redigeringsarbetet.

Regeringen har dessutom nyss lanserat en skogsutredning med tillväxtfokus, vilket förtjänar att nämnas i en annars ganska mörk kontext. Vi kan konstatera att det är en utmaning att göra en film som är up-to-date i dessa föränderliga dagar, men vi hoppas alltså nu snabbt kunna fånga de senaste händelserna av vikt för att filmen ska kännas aktuell.

Kommunikation och nyttiggörande av resultat

Filmen kommer att ha premiär under våren 2024.